

HANDREIKING 'WERKEN OP 1,5 METER BINNEN DE WOONDIENSTEN'

VERSIE 6, 19 JULI 2021

vereniging van
woningcorporaties

HANDREIKING WERKEN OP 1,5 METER BINNEN DE WOONDIENSTEN

---

19 juli 2021 (versie 6)

In verband met de richtlijnen van de overheid om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan dienen werkgevers in de werkomgeving de 1,5 meter samenleving te implementeren. Het is belangrijk dat corporatiemedewerkers hun werkzaamheden kunnen doen in een veilige- en gezonde werkomgeving. Om woningcorporaties hierin te ondersteunen hebben Aedes, FNV Bouwen & Wonen en CNV Vakmensen deze handreiking opgesteld. Hierin is uitgewerkt hoe corporaties de 1,5 meter samenleving in de werkomgeving kunnen invoeren.

De maatregelen in deze handreiking betreffen drie aspecten van corporatiewerkzaamheden: op kantoor, in de wijk en in bouw- en onderhoud. Ze gaan uit van de RIVM-richtlijnen en de algemene uitgangspunten van de Arbowetgeving.

De maatregelen zijn gebaseerd op de arbeidshygiënische strategie. Deze insteek waarborgt een minimaal beroep op de inzet van beperkt beschikbare persoonlijke beschermingsmiddelen (PBE's). De strategie bestaat als eerste uit maatregelen om besmetting te voorkomen in een werkomgeving met besmettingsrisico. Wanneer werk in gebieden met besmettingsrisico nodig is worden er technische en organisatorische maatregelen getroffen om besmetting te voorkomen. Tot slot zijn er specifieke situaties waarbij alsnog persoonlijke beschermingsmiddelen ingezet moeten worden.

In het kader van de 1,5 meter samenleving dienen corporaties de risico's op besmetting met het coronavirus tijdens de werkzaamheden te inventariseren. Dit uiteraard in het kader van de reguliere, door de Arbowet verplichte, Risico-inventarisatie en -evaluatie¹. Bij deze inventarisatie en het daaropvolgende plan van aanpak met maatregelen is de OR nauw betrokken. Dit conform Arbowet en WOR.

Deze handreiking wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen rondom het coronavirus en bijbehorende maatregelen daar aanleiding toe geven. Kijk dus periodiek of er een nieuwe versie beschikbaar is.

De opstellers van deze handreiking gaan er vanuit dat iedereen op een verantwoorde wijze de richtlijnen uit deze handreiking naleeft en actief met elkaar het gesprek voert over de situaties waarin dat lastig is. Wanneer een medewerker twijfelt over de naleving van de richtlijnen, dan maakt hij daarvan melding bij de coronacoördinator binnen de organisatie, de leidinggevende of de werkgever.

Preambule

1. Deze handreiking bevat maatregelen voor werkzaamheden van woningcorporaties, zowel in en om de woningen als in en om de kantoorgebouwen.
2. Hierbij is er zo min mogelijk sprake van contact tussen de huurders/bezoekers en medewerkers en huurders/bezoekers onderling.
3. Uitgangspunt is dat de richtlijnen helder en hanteerbaar zijn voor alle woningcorporaties, huurders en bezoekers.
4. Voor specifieke maatregelen wordt verwezen naar de omgevingen waarin corporaties werkzaam zijn: woningen, wijken en kantoren
5. Woningcorporaties, medewerkers, huurders en bezoekers houden zich aan de RIVM-richtlijnen.
6. Er worden geen maatregelen genomen die de privacy van de medewerker schaden.
7. Aedes, FNV Bouwen & Wonen, CNV vakmensen en de overheid communiceren over de afspraken. Woningcorporaties maken de afspraken zichtbaar op en binnen in de woningcorporatie en via hun digitale kanalen.
8. De handreiking is gebaseerd op de huidige stand van zaken 19 juli 2021 (versie 6) en wordt steeds gewijzigd wanneer de situatie daarom vraagt.

---

¹ <https://www.flowarboportal.nl/content/branchespecifieke-rie>

ALGEMEEN/ ALLE WERKZAAMHEDEN

(DEZE PREVENTIEVE MAATREGELEN MOETEN ALTIJD WORDEN OPGEVOLGD)

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
Voor werkgevers	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseer het werk op een manier die past binnen het kabinetsbeleid t.a.v. thuiswerken. • Organiseer het werk zó dat medewerkers die voor hun werkzaamheden contact met de huurder hebben, fysiek contact zoveel mogelijk (kunnen) voorkómen. • Faciliteer het thuiswerken door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van zaken als beeldscherm, bureaustoel etc. en/of het verstrekken van een thuiswerkvergoeding. • Beperk, indien mogelijk, fysieke vergaderingen/ (personeel)bijeenkomsten/opleidingen et cetera. Benut de digitale mogelijkheden. Ga met medewerkers in gesprek als ze zich (nog) niet comfortabel voelen bij fysieke bijeenkomsten en probeer samen tot een oplossing te komen. • Medewerkers die tot een risicogroep behoren en zwangere medewerkers werken sowieso zoveel mogelijk thuis. Treed in overleg met medewerkers die huisgenoten hebben in een risicogroep. Spreek met hen af op welke manier zij hun werkzaamheden veilig kunnen verrichten. • Een medewerker blijft thuis als hij een van de volgende klachten heeft: verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen) keelpijn, hoesten, verhoging en of koorts of plotseling verlies van reuk en/of smaak. • Neem voor advies, of in gevallen er onduidelijkheid is over maatregelen, contact op met de Arbodienst en/of de bedrijfsarts. 	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers schudden geen handen. • Medewerkers houden zoveel mogelijk 1,5 meter afstand (ook tijdens vervoer) • Medewerkers hoesten en niezen in hun elleboog. • Medewerkers raken hun gezicht zo min mogelijk aan. • Medewerkers gebruiken papieren zakdoekjes (eenmalig). • Medewerkers wassen regelmatig hun handen (volgens de instructie); en/of gebruiken desinfecterende handgel. • Zie streng toe op het naleven van de hygiëneregels van het RIVM en overweeg het gebruik van een mondkapje, indien werken op minder dan 1,5 meter onvermijdbaar is • Zorg voor goede ventilatie van werk- en kantoorruimtes: zorg dat de ventilatie voldoet aan de regels van het bouwbesluit. Ventileer 24 uur per dag middels ramen, roosters of een mechanisch ventilatiesysteem. Lucht regelmatig een ruimte 10-15 minuten na gebruik door meerdere mensen. Gebruik geen losstaande airco- of verwarmingsunit met recirculatie van lucht in een ruimte die je met anderen deelt. Werk zoveel mogelijk in vaste teams. 	<ul style="list-style-type: none"> • Indien minder dan 1,5 meter onvermijdelijk is, worden de werkzaamheden uitgevoerd met inachtneming van de RIVM hygiëneregels en persoonlijke beschermingsmiddelen zoals mondkapjes, bril/gelaatsmaskers en handschoenen gebruikt.
Voor medewerkers	<ul style="list-style-type: none"> • Een medewerker blijft thuis als hij een van de volgende klachten heeft: verkoudheidsklachten (neusverkoudheid, loopneus, niezen,) keelpijn, lichte hoesten, verhoging en of koorts of plotseling 	<ul style="list-style-type: none"> • Iedereen in de corporatie houdt zich aan de gemaakte afspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> • De woningcorporatie faciliteert haar medewerkers (indien van toepassing) met; <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeep

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
	<p>verlies van reuk en/of smaak. benauwdheidsklachten en/ of verhoging (vanaf 38° C).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet naar het werk gaan bij een Corona-infectie van jezelf: Je blijft minimaal 7 dagen in isolatie. Je mag bij milde klachten na 7 dagen het werk hervatten, mits 24 uur klachtenvrij. Langer of ernstiger ziek, blijf dan 14 dagen in isolatie. Overleg zo nodig met de bedrijfsarts. • Niet naar het werk gaan als een huisgenoot naast luchtwegklachten koorts en/of benauwdheid heeft en de uitslag van de coronatest nog niet binnen is. Als de test uitwijst dat het niet om corona gaat, dan mogen werknemers zonder klachten weer aan het werk. • Niet naar het werk gaan bij een Corona-infectie van een huisgenoot of nauw contact. Blijf 10 dagen in (thuis)quarantaine, gerekend vanaf het laatste contact. o De GGD of de bedrijfsarts kan vanuit bron- en contactonderzoek de (thuis)quarantaine opleggen. De (thuis)quarantaine geldt ook bij een melding vanuit de App CoronaMelder. • Tien dagen in (thuis)quarantaine blijven als je terugkeert van een verblijf in een gebied (stad, regio, land) dat door de Rijksoverheid oranje of rood (onveilig) is verklaard. De verplichting tot 10 dagen quarantaine geldt niet voor grenswerkers als zij minimaal 1x per week terugkeren naar hun thuisland. Arbeidsmigranten en reizigers in (thuis)quarantaine kunnen op de 5e dag een PCR-coronatest aanvragen. Is de uitslag negatief, dan mogen zij uit quarantaine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iedereen kan een ander aanspreken op het niet of gebrekkig naleven van de regels. • In elke corporatie is een coördinator aanwezig die centraal aanspreekpunt is voor vragen van medewerkers. Bij deze coördinator kan de medewerker meldingen doen ingeval hij zich zorgen maakt over de eigen veiligheid of veiligheid van collega's. De coördinator heeft binnen de corporatie geen rol als hiërarchisch- of functioneel leidinggevende. In veel corporaties kan de preventie-medewerker of een Arbocoördinator een dergelijke rol goed vervullen. Bij vragen van medische aard kunnen medewerkers bij de bedrijfsarts terecht. • In het geval de corporatie de maatregelen in deze handreiking niet naleeft en daarmee de medewerkers niet het beoogde beschermingsniveau biedt, ontstaat er een situatie waarin het evident is dat de medewerker het werk niet veilig en gezond kan uitvoeren. De medewerker is dan gerechtigd het werk te onderbreken en treedt op dat moment direct in overleg met de leidinggevende over de maatregelen die nodig zijn om het werk wél veilig en gezond te kunnen uitvoeren. Pas op het moment dat de werkzaamheden veilig en gezond uitgevoerd kunnen worden, wordt het werk hervat. • De medewerkers ontvangen periodiek informatie om het thema Corona actueel te houden. • Zet het werkgebied in een publieke binnenruimte waar een mondkapjesplicht geldt zodanig af, dat omstanders minimaal 1,5 meter afstand houden. Een mondkapje blijft verplicht. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ desinfecterende gel ▪ schoonmaakspullen bureau/toetsenbord en muis ▪ mondkapjes type ffp2 voor eenmalig gebruik maximaal vier uur ▪ plastic handschoenen ▪ gelaatsmaskers (te desinfecteren en hergebruiken) ▪ wegwerpoveralls ▪ signaalhesjes 1,5 meter afstand houden. ▪ draag een mondkapje bij verplaatsingen en werkzaamheden in een publieke binnenruimte waar mondkapjes nog verplicht zijn omdat er geen 1,5m afstand gehandhaafd kan worden, zoals stations of vliegvelden.

AANVULLENDE MAATREGELEN VOOR KANTOORWERKZAAMHEDEN

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
Voor werkgevers	<ul style="list-style-type: none"> Organiseer het werk op een manier die past binnen het kabinetsbeleid t.a.v. thuiswerken. Maak een vast rooster voor kantoordagen van medewerkers, uitgaande van een aanwezigheid van een maximaal te benoemen percentage van het personeelbestand op één dag, afhankelijk van het kantoor/aantal werkplekken. Werk met dit rooster. Hou bij het maximale bezettingspercentage rekening met de beperkte capaciteit van het OV en politieke besluitvorming. Laat bezoekers zoveel mogelijk op afspraak komen. Laat medewerkers en bezoekers voor zover mogelijk met eigen vervoer komen. Voer flexibele werktijden in en spreid de in- en uitstroom van medewerkers. Beperk (binnenlandse) dienstreizen zo veel mogelijk, zeker met het openbaar vervoer. 	<ul style="list-style-type: none"> Overleg bij voorkeur digitaal (email, telefoon, video). Monitor de ruimte door bijvoorbeeld te werken met een (digitale) intekenlijst of technisch hulpmiddel (zoals een app) Beperk overleggen met meerdere personen in één ruimte, en als het noodzakelijk is, hou ook hier 1,5 meter afstand. Breng routing aan in het pand en zorg voor een aparte ingang en uitgang (mits mogelijk). De verplichte wachtplekken voor de balie in het kantoor worden visueel aangegeven, bijvoorbeeld door middel van tape. Stimuleer trapgebruik. Maximeer het aantal mensen in de lift en geef visueel aan waar mensen in de lift kunnen staan. Breng 1-richtingsverkeer aan als er meer dan 1 trappenhuis is (naar boven/naar beneden). Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden in de kantoren en andere werkruimten (1.5 meter afstand en/of (PVC)schermen). Werk met vaste teams en vaste werkplekken. Spreek af dat afdelingen niet onnodig bij elkaar langs gaan (iedereen blijft in het eigen team). Voor bedrijfsrestaurants wordt het Protocol bedrijfscatering van toepassing. De belangrijkste maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> Zorg dat er minimaal 1,5 meter afstand is tussen zitplaatsen Zorg dat medewerkers in shifts komen per team/afdeling volgens een rooster. Maximeer het aantal personen op basis van 1,5 m afstand tussen de zitplaatsen. 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plaats wachtlijnen op de vloer langs de zelfbedieningscounter, de afgifte van afwas en voor de kassa. ▪ Zorg dat het assortiment meer voorverpakte/voorbereide maaltijden beschikbaar heeft. ▪ Tafels in restaurant/eetgedeelten direct na iedere gebruiker reinigen. ▪ Borden en bestek op hoge temperatuur afwassen. ▪ Maak contactoppervlakken en aanraakpunten meerdere keren per dag schoon op de reguliere wijze • Zorg voor maximale hygiëne in alle ruimtes en in het bijzonder van contactoppervlakken (balie, bureaus) en aanraakpunten (leuning, (licht)knopjes, deurklinken). • Zorg voor voldoende (hand)desinfectiemiddelen voor medewerkers. • Geef medewerkers een uitgebreide instructie over gebruik van het gebouw, hygiënemaatregelen, beschermingsmaatregelen vervoer, vergaderen en de ontvangst van bezoekers en leveranciers. • Zorg dat de ruimte waar de schoonmaker aan het werk is, niet toegankelijk is voor anderen, of zet een voldoende grote werkruimte rondom de schoonmaker af. • Regels staan op de website en hangen bij de ingang van woningcorporaties en worden binnen zoveel mogelijk herhaald, zoals bijvoorbeeld op afbeeldingen in de bijlage. 	
--	--	---	--

Situatie	Bronaankpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
<p>Voor medewerkers</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Volg het thuiswerkadvies van het kabinet. • Houd je aan de afspraken over werktijden, vervoer, lunch, vergaderingen, afspraken, beschermingsmiddelen en hygiënemaatregelen. • Afstands- en hygiëneregels gelden ook voor kopieerapparaat, printers, et cetera. • Spreek elkaar en eventuele bezoekers aan op niet of gebrekkig naleven van de regels. • Ga niet (onnodig) bij andere teams/afdelingen langs, doe zoveel mogelijk per mail en telefoon. • Beperk bezoek van klanten aan kantoor zo veel mogelijk en blijf maximaal gebruik maken van de digitale middelen en werkwijzen. Beleg alleen een afspraak op kantoor als het niet anders kan en geef de huurder of andere bezoeker aan met maximaal twee personen te komen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deel je werkbenodigdheden niet met anderen, zoals bijv. pennen, papier, oplaadkabels, nietmachines. • Houd spullen, materieel, gereedschap en persoonlijke beschermingsmiddelen schoon. Reinig of vervang deze minstens één x per dag. • Zorg dat de schoonmaker veilig kan werken met voldoende afstand tot andere mensen. • Na gebruik van een werkplek maak je de tafel, toetsenbord en muis schoon met ter beschikking gestelde middelen (per bureaublok). • Maak contactoppervlakken (bijvoorbeeld balies) en aanraakpunten (bijvoorbeeld deurknoppen en prullenbakken) meerdere keren per dag schoon op de normale wijze. Frequentie afhankelijk van gebruiksintensiteit en vervuiling en in overleg met schoonmaakbedrijf. Zorg dat hiervoor voldoende tijd beschikbaar is. • Na gebruik dienstauto maak je stuur, klinken en versnellingspook schoon met ter beschikking gestelde middelen. • Maak gebruik van de ruimte die de cao en de werkgever biedt om binnen de normale werktijden vroeger te beginnen of later te eindigen, dit om meer spreiding te realiseren en dus minder mensen gelijktijdig op kantoor. • Let ook tijdens de lunchwandeling op dat je het aantal mensen beperkt (maximaal drie) en 1,5 meter afstand houdt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Draag een mondkapje in het openbaar vervoer en in publieke binnenruimten waarin 1,5 meter afstand niet gehandhaafd kan worden.

		<ul style="list-style-type: none"> Medewerkers hebben kennis van de uitgebreide instructie over naleving en handhaving van het protocol. Verricht klantbezoeken digitaal als de aard van de werkzaamheden dat toelaat. 	
Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
Voor bezoekers	<ul style="list-style-type: none"> Houd 1,5 meter afstand. Schud geen handen. Kom met eigen vervoer, mits mogelijk. Volg de RIVM voorschriften ten aanzien van handen schudden, handen wassen, niezen/hoesten, en blijf thuis bij klachten zoals bij 'Algemeen' omschreven. Ga voorafgaand aan de afspraak/het bezoek thuis naar de toilet. Was voorafgaand aan de afspraak/het bezoek je handen met zeep, minimaal 20 seconden. 	<ul style="list-style-type: none"> Kom bij voorkeur alleen (of met maximaal 2 personen) op een afspraak, kom niet te vroeg en ga direct na de afspraak weer weg. Volg altijd de aanwijzingen van het personeel op. 	<ul style="list-style-type: none"> Draag een mondkapje in het openbaar vervoer en in publieke binnenruimten waarin 1,5 meter afstand niet gehandhaafd kan worden.
Voor leveranciers	<ul style="list-style-type: none"> Houd 1,5 meter afstand. Blijf thuis als je een van de volgende klachten hebt: neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, verhoging (vanaf 38° C) en/of benauwdheidsklachten. Blijf thuis als iemand in jouw huis koorts heeft (vanaf 38° C) en/of benauwdheidsklachten, totdat iedereen 24 uur lang geen klachten heeft. 	<ul style="list-style-type: none"> Spreek vooraf af hoe laat je arriveert. Meld een kwartier voor tijd wanneer je exact arriveert. Spreek vooraf af waar de spullen geplaatst worden. Overweeg bezorging tot de deur. Volg altijd de aanwijzingen van het personeel op. 	<ul style="list-style-type: none"> Draag handschoenen Draag een mondkapje in het openbaar vervoer en in publieke binnenruimten waarin 1,5 meter afstand niet gehandhaafd kan worden.

AANVULLENDE MAATREGELLEN WERKEN IN DE WIJK

Hoe ga je als corporatiemedewerker in de wijk om met fysieke ontmoetingen tijdens de coronacrisis? Nabijheid en presentie zijn kernelementen van je werk en nodig om de mensen waarmee en voor wie je werkt zo goed mogelijk te ondersteunen. De huidige situatie vraagt daarin nu om een andere werkwijze. En dat terwijl het lange thuiszitten, als gevolg van de intelligente lockdown, bij veel mensen spanning oproept en het aantal situaties van overlast of huiselijk geweld nu juist toe kan nemen. Uitgangspunt is dat een afweging wordt gemaakt welke ondersteuning en welk contact het beste bij de situatie past, rekening houdend met de gezondheid(risico's) voor jezelf en je doelgroep en de geldende overheids- en organisatierichtlijnen. Hieronder geven wij aan welke maatregelen daarbij gelden.

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> Vermijd bij het zichtbaar zijn in de wijk het directe fysieke contact met de huurder zoveel mogelijk. Denk creatief na over de manier waarop je op afstand wél contact kunt hebben, bijvoorbeeld via de balkons of deuropening. Het is van wezenlijk belang om contact te houden met bewoners, zodat ze weten dat ze er niet alleen voor staan, een aanspreekpunt hebben en medewerkers een vinger aan de pols kunnen houden. Direct contact over individuele huurderszaken kan telefonisch of digitaal plaatsvinden, als dit niet lukt dan kun je een fysieke ontmoeting overwegen. Kies voor andere communicatievormen, zoals bijvoorbeeld Skype of FaceTime als dat mogelijk is en dit toereikend voor de situatie. Wanneer er sprake is van een hoog risico op ernstige problemen kan dat een reden zijn om een fysieke ontmoeting te laten plaatsvinden. Zijn er gezondheidsklachten die met Corona samen kunnen hangen, bij een bewoner of bij jezelf? Dan is er geen persoonlijk contact! Lees de adviezen omtrent het contact met iemand die klachten heeft die wijzen op het coronavirus. 	<ul style="list-style-type: none"> Als een fysieke afspraak toch nodig is, maak deze dan zoveel mogelijk op een kantoor. Uiteraard mits het kantoor open is en voldoende mogelijkheden biedt om aan de richtlijnen te voldoen. Loop zo min mogelijk met externen door het pand. Alleen als het echt niet anders kan, spreek je bij de bewoner thuis of buiten af. Wanneer de afspraak op kantoor plaatsvindt of elders zijn er géén gezinsleden aanwezig die een van de volgende klachten hebben: hoesten, keelpijn, loopneus, neusverkoudheid, verhoging (vanaf 38° C) en/of benauwdheidsklachten. Ook tijdens een huisbezoek zijn huisgenoten nog voor jouw komst in een andere ruimte gaan zitten. In het laatste geval gebruik je persoonlijke beschermingsmiddelen. Maak je je zorgen over een bewoner en je twijfelt of face-to-face contact mogelijk is, zoek dan collegiaal overleg. Samen met een collega, een deskundige of je leidinggevende kun je je vragen bespreken. De algemene hygiënemaatregelen van het RIVM zijn het uitgangspunt. Vóórdat je bij een bewoner op bezoek gaat informeer je of zij, of hun huisgenoten/collega's gezondheidsklachten hebben in relatie tot corona (hoesten, keelpijn, koorts) of behoren tot de categorie kwetsbare personen. Vraag bewoners om het huis goed te ventileren. 	<ul style="list-style-type: none"> Was je handen voorafgaand aan het bezoek. Als je op kantoor afspreekt, vraag je ook de bezoeker dit te doen. Als je bij de bewoner thuis bent, droog dan je handen niet aan hun handdoek maar vraag bijvoorbeeld een stuk keukenrol of gebruik een papieren zakdoekje. Je gebruikt zo nodig persoonlijke beschermingsmiddelen en/of mondkapjes, die in voldoende mate beschikbaar zijn.

Situatie	Bronaankpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
	<ul style="list-style-type: none"> Mensen met een verlaagde weerstand vanwege een chronische ziekte of andere aandoeningen en 70-plussers hebben bij besmetting met het coronavirus een verhoogd risico op een ernstig verloop van de ziekte. Overweeg hierbij extra goed of een fysieke ontmoeting noodzakelijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> Je bent vrij om de woning niet te betreden of te verlaten als je toch tegen situaties aanloopt waarin je je onveilig voelt. Bijvoorbeeld als een bewoner hoestend en niezend de deur opendoet. Je geeft dan aan dat je het niet verstandig vindt om naar binnen te gaan in verband met het risico op besmetting met corona. Geef dit ook door aan je leidinggevende. Reis zoveel mogelijk alleen, bijvoorbeeld met eigen vervoer. Bereid de afspraak goed voor en maak het niet langer dan noodzakelijk. 	

AANVULLENDE MAATREGELEN BIJ BOUW EN ONDERHOUD (O.A. BIJ BEWONER THUIS)

Protocol 'Samen Veilig Doorwerken'

Om duidelijkheid te bieden aan bedrijven, bewoners, opdrachtgevers, klanten en alle werkenden over veilig werken in de bouw-, techniek- en installatiesector tijdens de coronacrisis is een protocol voor het veilig samen doorwerken in de bouw opgesteld. Ook aan bod komt de manier waarop werkzaamheden bij mensen thuis veilig doorgang kunnen vinden. Dit protocol is mede ondertekend door de bij deze handreiking betrokken sociale partners (Aedes, FNV Bouwen & Wonen en CNV Vakmensen). Uitgangspunt van dit protocol zijn de geldende adviezen en maatregelen van het RIVM. Het protocol is beoogd als handvat voor de veilige uitvoering van werkzaamheden. Vanuit de praktijk kan er aanleiding zijn om door partijen beredeneerd af te wijken als de situatie daarom vraagt. Bij werkzaamheden in gebouwen waar bewoners of gebruikers verblijven is er reden voor extra voorzichtigheid. Hieronder zijn de maatregelen uit het protocol uitgelicht die specifiek toezien op corporaties, namelijk als een vakman bij een bewoner thuis komt. Via deze [link](#) vind je het totaal van maatregelen voor Bouw en Onderhoud in het 'Protocol Samen Veilig Doorwerken' terug.

Situatie	Bronaanpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> Vraag uitdrukkelijk instemming van bewoners voor toegang. Bewoners bepalen of zij toegang geven tot hun woning. Vraag bewoners of zij of huisgenoten de afgelopen 24 uur gezondheidsklachten in relatie tot het coronavirus hebben gehad of behoren tot de categorie kwetsbare personen Vraag bewoners om het huis goed te ventileren. Vraag bewoners om de installatie of de werkplek goed bereikbaar te maken. <p>Bij bewoners of huisgenoten met het coronavirus of gezondheidsklachten in relatie tot Corona:</p> <ul style="list-style-type: none"> Alleen werk uitvoeren bij ernstige storing of calamiteit. Ernstig is als algemene dagelijkse levensbehoefte (koken, toiletgebruik, wassen, schoonmaken et cetera) niet uitgevoerd kunnen worden 	<ul style="list-style-type: none"> Bewoners moeten 1,5 meter afstand houden. Bij aftekenen contact door bewoner met documenten of apparatuur zoveel mogelijk vermijden. <p>Bij bewoners of huisgenoten met het coronavirus of gezondheidsklachten in relatie tot Corona:</p> <ul style="list-style-type: none"> De buitendeur staat open of wordt door iemand anders vanaf buiten geopend. De klanten bevinden zich in een andere ruimte. Communiqueer indien nodig met de klant via de telefoon. 	<p>De vakman maakt met de bewoner afspraken om veilig te kunnen werken. Het doel hiervan is om nauwe contactmomenten (waarbij de 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is) te voorkomen. Als de afstand van 1,5 meter gegarandeerd is, kan de vakman veilig doorwerken zonder mondkapje of face shield.</p> <p>Als er alsnog nauwe contactmomenten nodig zijn met bewoners, dan draagt de vakman een mondkapje of face shield en wordt de bewoner gevraagd dit ook te doen.</p> <p>De vakman draagt geen mondkapje of face shield in de volgende situaties: een mondkapje of face shield vormt een gevaar voor de vakman bij de werktak; de werktak vereist het dragen van adembescherming.</p> <p>Bij bewoners of huisgenoten met het coronavirus of gezondheidsklachten in relatie tot Corona:</p> <p>Altijd een mondkapje en voor extra bescherming eventueel:</p>

Situatie	Bronaankpak	Technisch en organisatorisch	PBM (adembescherming, handschoenen et cetera)
			<ul style="list-style-type: none"> • Wegwerp handschoenen • Wegwerpoverall • Wegwerpsloffen • Veiligheidsbril (wegwerp of anders desinfecteren).

Communicatie

De rijksoverheid heeft een uitgebreide hoeveelheid campagnemiddelen (posters, flyers et cetera) met uitleg over de richtlijnen van het RIVM en praktische aanwijzingen over hoe de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. U kunt deze downloaden op [rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl). Deze posters en flyers kunt u gebruiken binnen uw corporatie. Er is ook materiaal beschikbaar voor laaggeletterden.

Daarnaast hebben de sociale partners op hun websites uitgebreide informatie met betrekking tot de coronamaatregelen. Op de [website van Aedes](#) vindt u ook voorbeelden van de aanpak bij diverse corporaties.

Contactgegevens:

Aedes

I: <https://www.aedes.nl/dossiers/coronacrisis.html>

E: aedes@aedes.nl

CNV Vakmensen:

I: www.jeachterban.nl/woondiensten

E: r.heins@cnavkmensen.nl

FNV Bouwen & Wonen:

I: www.fnv.nl/corona

E: woondiensten@fnv.nl